

duten eren, gor, itxu eta mutuak, eta deabruaren katigutasun gogořetik atera dituzun erukařiak; berebat diote ekaitz gogořen erdian, zuri deituta, bizirik atera diran itxas-gizonak; eta aitortzen dute azkenik, ainbeste neke ta estuasunetan, zuri eskerak, laguntza arkitu izan duten milakak; bada ezta iñor, zerbaiten eske zugana joan eta bear bezela eskatuta, esku-utsik bialdu dezunik. Beragatikan, ni ere, jo Andre erukitsua!, zuri natorkizu ereguz, baldin, oraindano, itxuturik eta nere animaz azturik, deabruaren mendean eta mořontzan bizi izan banaiz, lagun zadazula etsai deabruak eransi dizkidan kate sendo oyek uratzen eta nere Jaunarekin pakeak egiten. Gorde nazazu zure magalaren azpian, pekatuaren lokatzarte zikiñetan eta deabruaren atzapar izugarietan beriz erori ez nadin. Eta zuri agur eginda gero, etxera biurtzen naizenean, eta bidetik, basotik, menditik edo nagoan tokitik, nere neke-aldietan eta estu-larietan nere biotzeko intziri eta deyak mendi-oste onetaraño bialtzen dizkitzudanean, ez jařen! ukatu niri, ene Ama laztana, zere esku ongile ořen laguntasuna. Orduan, orañ eta beti lagun zakizkit, Arantzazu'ko Ama erukiz betea, egiazko kristau on bat izaten eta azkeneko asnasaraño Jaungoikoaren agindu santuak gordetzen; eta berebat, orañ bederatziurēn onetan eskatzen dedana, Beragandik iristen ere, baldin nere animaren onerako izango bada. Amen.

— 88 —

Bereala esan diteke (Elizan edo Apaizen batekin egiten bada beintzat bederatziurera):

Ant. Rubum quem viderat Móyses incombustum, conservatam agnovimus tuam laudabilem Virginitatem: Dei Génitrix, intercède pro nobis.

ÿ. Dignare me, laudare te, Virgo sacrata.

R. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui integerrimam Beatae Maríae virginitatem signis mirabilibus praemonstrare voluisti: ejus méritis et intercessióne concède; ut a saeculi cupiditatibus expediti, Tibi fidéliter famulári, Teque in aetérnum pérfrui valeámus. Qui vivis et regnas in saecula saeculórum. Amen.

Eta V'gn. orialdean arkitzen dan Agur, Agur, abestuaz bukatuko da.

BIGAÑEN EGUNERAKO

G O G A R T E A

*Arantzazu'ko Ama Birjiña gure
Fedearen zaindaria.*

Ama Birjiña gure Federen Ama ta zaintzalea dala ezagutzeko, Jesus gure Fede-emalearen Ama dala jakitea, asko degu. Maria'k, Espiritu santua-

ren indaíez, bere eíai garbietan Jaungoikoaren semea sortu zuan, eta Kalbario'ko mendian, oñaze samiñez, izate goitiko bizitzara gizon guziak berbat sortu zituan; era onetan gu guziok Jesus'en anai biurtzen giñala, eta Maria bera Kristotar siñisle guzion eta Eliza guziaren Ama egiñik gelditzen zala. Bidez esaten du, bada, Efren santuak (1): «Mundura bizitza Maria'ren bitartez etofí zan, bizitza berbera dana berak argitaratu zezan eta bizilari guzien Ama izan zedin».

Oíegatik, munduko Salbatzailea zerura igo zanean, Maria'k bere kontura artu zuan Eliza jayobeíiaren zaindaritza: Apostoluak, auíez beren Jainko-Maisuak izentaturik zeuzkaten tokietara, berak baildu zituan, eta Jaunaren langile ayei, Fede santuaren zabalkuntzako neke ta arazoetan biartzuten laguntza ta indaía ere, berak eman izandu ziyen, Españako alderdi oyetara etofí zan Santiago Apostoluarekin, Zaragoza'n agertuaz, egin zuan bezela.

Gañera, Ama Birjiñak Elizaren etsai guziak beti garaitu ta poíokatu izan dituala ¿nork ezdaki?. Albi'taren artean Eírosario santuaren bitartez egin ziran on-biurtze miragaíiak, eta gero Lepanto'n eta Viena'n kristauak turkuen kontra, eta Kobadonga ta beste tokirik askotan gure Pelayo ta beste kristau-gudari kementsuak mahomaíen kontra, Ama Birjiñaren laguntzarekin irabazi dituzten

(1) *Serm. de Laud. Virg.*

— 90 —

garaipenak, gogoratu baño eztaukagu, ta ezagutuko degu zeñ bidez gure Eliz Amak Efeso'ko Bazar santuarekin esaten dion Maria'ri: «Zuk baka-rik, o Maria, fedeauste guziak azpiratu ta pofoka-tu dituzu».

Beraz, Ama Birjiña Fedearen Zaintzailea da; eta ez baka-rik erbestean, baita Euskaleñian ere, ondorengo gertaldian argiro ikusiko degun bezela.

Sartu bedi orain...

G E R T A K E T A

Begira zer mesede miragaria egin zion fede santuan Euskaleñiari, bere Zaindari arduratsu onek, amazpigarren gizaldiko lenengo urteetan. Garai artan, Napañoan, Frantzi aldeko mendiak sorgiñez beteta izuriturik zeuden: biltzen ziran oyek beren *akelafeetan* eta, deabrua bera maisu zutela, mila ezin esan alako itxusikeri ta gaiztake-ri egiten zituzten, kristau sinismenaren eta oitura on-zuzenen kalte aundian. Bada Ama Birjiñak, bai berberak mutil koskor eta neskatxai, aúfean ja-ri-ta, beren euskera izkuntzan ematen zizten ikasbi-deakin, eta bai bere seme, Arantzazu'ko Fraileak, alde ayetan egin zituzten erakusaldi eta sermoyen bidez, isildu, mututu ta goiberaturik utzi zituan sorgiñ ta akelafeak.

Orain, bost bider...

IRUGAÑEN EGUNERAKO

GOGARTEA

Arantzazu'ko Ama Birjiña gure itxaropena.

Ama Birjiña-ganako gure itxaropena bere Jainko-amatasunetik dator.

Jaungoikoa'k bere Amatzat autu zuanetik, Maria, kriatura bat doai ta birtute guziz apaindua ez ezik, txit aldun eta eskubide andikoa ere bada. Oregatik gure uste guzia Beragan jartzen degu.

Bada lufean bizi zala, amarik ernai-begirakorenak bezela bere Semeari mirariak ugari gizonen alde eragiten baziozkan, ¿zenbat geyago eragingo eztiozka orain zeruan? ¿Zer ukatuko dio Amari Semeak bere efeinuan? Orduan graziz betea bazan eta guziz edeña Jauugoikoa'ren begietan; orain, eguzkiz jantzirik eta izañez koroaturik, zeruko aingeruak izaki guzien efergiñatzat donetsi ta goratzen dutela, ¿zeñ maitagaría izango ezta? Eta baldin Aita Betikoak bere Seme bakaña eman bazigun Ama Birjiñaren bitartez, ¿zer ukatuko digu guri, Ama maite onen izenean eskatzen badiogu?

Irakaskintza au ordia ezta oker aditu biar. Pekatari batek, bere gaiztakeriak utzi gabe Ama Birjiñari deituta bakañik, zerua ta beste egiazko ondasunak iristea uste badu, onelako pekatariak al-

peñiko ustea dauka. Gure gaiztakeri ta pekatu-bide guziak utzita gero, goazen Maria'rengana asmozuzen eta gogo onez bizkorturik, eta orduan izango da ona gure ustea ta bidezkoa gure itxaropena.

Sartu bedi orain...

GERTAKETA

Mila seireun da ogeitamaika'gañen urtean, España'ko ta Olanda'ko gudontzidiak aurrez-aurre ikusi ziran Fernanbuko'n. España'ko gudontzidi guziaren agintari, Antonio Okendo Gipuzko'ar ilezkoña zan, eta estu ta lañi arkitzen zan, etsayaren indañoak aundiak ziralako; baña suari ekitera-koan, deitu zion Arantzazu'ko Amari, jayera bizia zion-da, Beragan uste osoa jañirik, eta garaipenik ospetsuena irabazi zuan. Okendo'k bere eskeñ onaren agiritzat, bi bandera bialdu zituan Arantzazu'ra, eta gañera, bere ontzian sartu ziranetako bala aundi bat, zilañezko zintaz apaindua eta idazkun luze bat gañean zeukana, Arantzazu'ko Ama Birjiñari bere *Laguntzañe bakaña* deitzen ziola. Bala au sakristian gordetzen da gaur ere.

Orain, bost bider...

LAUGAREN EGUNERAKO

GOGARTEA

*Aruntzazu'ko Ama Birjiña Jaungoikoa'ren
eta gure arteko Pakegilea.*

Gure lendabiziko gurasoak pekatu egin zute-
nean, Jaunaren asafepean jausi ziran, alde guzie-
tatik zauriz bete ta izaerarik negargafienean gel-
ditzen zirala. Baña Jaungoikoa bere eskuetako
egituraz kupitu zan eta agindu zion barkamena
esanaz: Gizonak etzuan merezi nere erukia, baña
nik sortuko det nere asafearen gozagafi izango
dana; bere izenean barkatuko diot gizonari: *Arcum
meum ponam in nubibus, et erit signum fœderis
inter me et inter terram* (1). Eta odeyetan ager-
tzen dan ostarkua, eguraldia bereala atertuko
duan agiri bat izan oi dan bezela, alaxe Jaungoi-
koa'k Maria sortu zuan, gurekin egiten zituen pa-
keen agiri eta ezagungafi izan zedin. Begira emen
Mariaren lan eta eginkizuna: Jaungoikoa'ren eta
gure artean pakeak egitea, asafetuen artean Bi-
tarteko izatea.

Baña Ama Birjiña, ez bakafik Jaungoikoa'ren
guganako asafea gozatu ta biguntzen duana, bai-
ta gu bata-besteon arteko Pakegilea ere bai da.

(1) *Gen. IX, 13.*

Juan Ebangelista santuak ala adirazten du: «Ikuskai ariagarri bat agertu zitzayola zeruan, — dio —; Emakume bat eguzkiz jantzita, eta ilargia oñ-pean eta amabi izarekin egindako koroï bat buruan, zituala» (1). Emakume ura ¿nor zan? Jesukristo gure Burua sortu zuan erugabeko Ama Birjiñaren irudi bat baizik ez. Baña emakume ura, zeruko zoriontasunian egon aŕen, aŕegiteko bezela omen zebilēn, ordu artako esturasun eta miñak oyu ta gaŕaxi biziak ateraerazitzen ziozkatela. ¿Ze aurgintza izan zitekean emakume arena? Jaungoikoa-ren karidadean gorengo malara ta zerura argitaratzen gaituan aurgintza noski, ez besterik, erantzuten dute Eliz-Irakasle santuak.

Mundu onetan bizi geran bitartean, asizotan karidadean utsegiten degu. Jakob eta Esau'k beren ama Rebeka'ren sabelean zeudenean bezela, alkaŕen arteko pakea galeraziaz eta Jaungoikoa'ren asafea gureganatuaz; oŕegatik kezka ta arduraz beterik dabil Ama Birjiña, zeru-gañetik guri begira, Jaungoikoa ta urkolaguna maitatzeko agindua ausi ez dezagun; kezka ta arduraz beferik dabil, gu zerurako argitaratu nairik. Bere aurgintzako laŕitasun eta estualdiak bada, guri, Jaungoikoa'ren maitetasunian eta alkaŕen arteko anaitasun santuan biziara zita gero, zerua eman nayak dakartzkionak dira. Asafetu diranak adiskidetasunera biurtzeko gure Ama maite onek egiten dituan ale-

(1) *Apoc.* XII, 1.

giñak beraz, ¿nolakoak izan biar ez dute? Eta pakean bizi diran anayen arteko alkartasun santua, galazi ez dedin, geyago lotu, indartu ta sendatzeko artzen dituan neurriak ere ¿zenbat eta nolakoak?

Sartu bedi orain...

GERTAKETA

Amabost'gañen gizaldia erditik auñera zijoan. Euskaldunak, uskeri batzuekgatik, amoratuta bezela, alkañen kontra buñukan zebiltzan: eñiak eñien kontra, aideak aideen kontra, etxenagusiak etxenagusien kontra. Jaungoikoa'k, alako buñuka gorotagañia ezin eramanik, eta buñukalariak kontuan jauzi zitezen, bi urteko leorte izugañi bat eta ez dakit beste zenbat gaitz eta izuñite ondatzale bialdu zituan Euskaleñira.

Baña, azkenik, Jaungoikoa eñukioñra izan! Esan zuan, bada, lenago bezela: *Arcum meum ponam in nubibus*: «nere ostarkua ipiñiko det zeruan: jende oñi pakea eragingo diona bialduko det». Agertu zan Aranzazu'ko Ama Birjiña elofñ-arantza baten gañean, eta emendik Maria'k egiten zituan mirarien otsa, eldu zan buñukalarien biotzetaraño. Jaungoikoa'ren zigoñada latza aintzakotzat artu etzutenak, bigundu ziran Maria'ren deira, eta one-la, Ama Birjiñari eskeñak, egundo eten eta puskatu biar etzuten pakearen lokañi santua lotu zuten beñiz anaitasun sendo baten korapiñarekin.

— 96 —

Begira, kristau maitea, nola dan Ama Birjiña, Jaungoikoa, gurekin asafe danian, adiskidetzen duana. Begira nola dan Ama Birjiña, asafe diran anayak pakean ipintzen dituana.

Orain, bost bider...

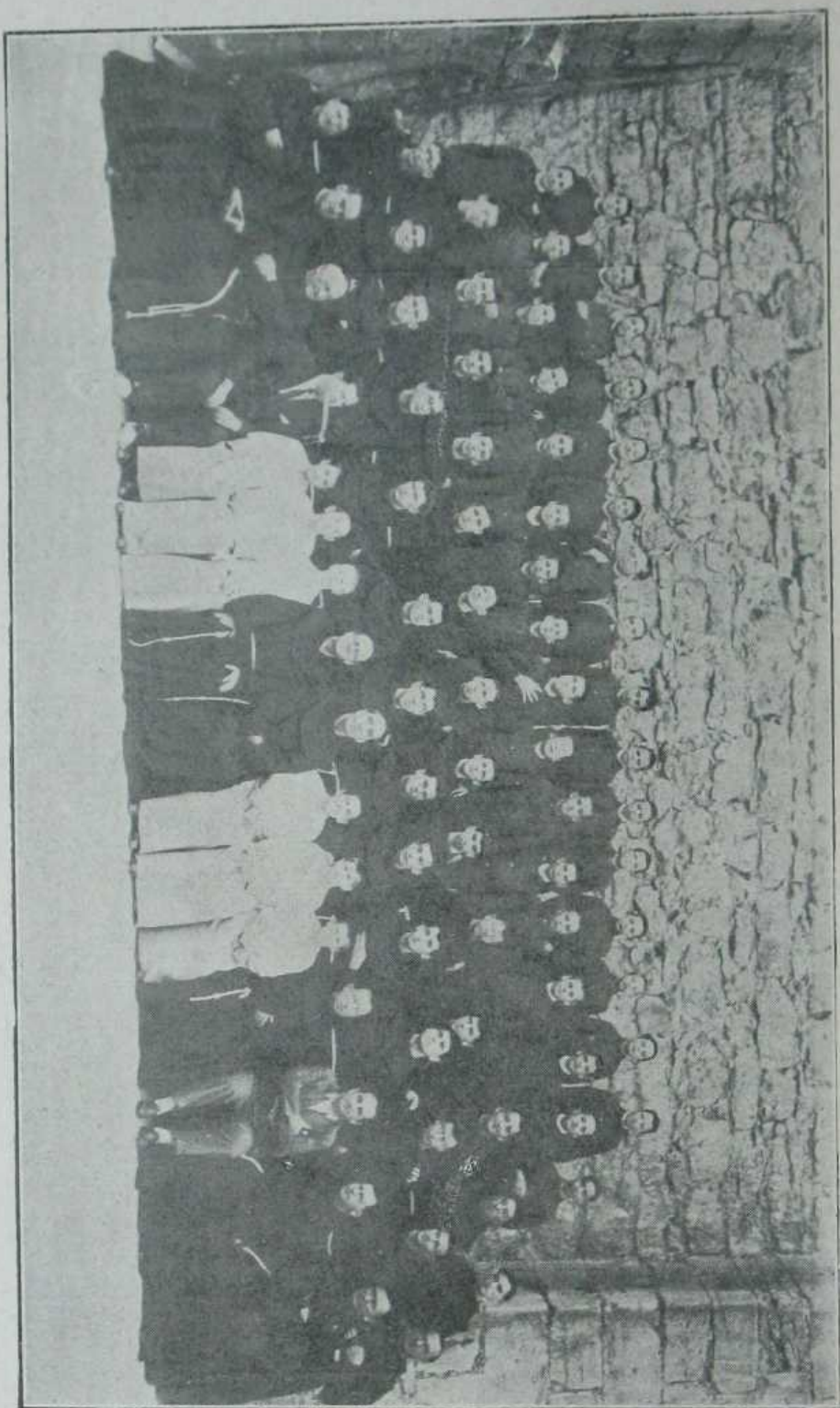
BOSTGAÑEN EGUNERAKO

G O G A R T E A

*Arantzañu'ko Ama Birjiña
garbitasunaren ispilua.*

Ama Birjiñak, sortzez txit garbia izan zan bezela, alaxe garbitasuna txit maite izan zuan beti, adirazi ditekean baño geyago. Garbitasuna beti ta ausi gabe gordetzea, izan zan Maria'ren asmo bakaña ta gogo guzia, bere aurtasunian, gaztearoan eta bizitza guzian: bizitzen asi orduko bururatu zitzayon lenengo gogorapena ta artu zuan lenengo asmoa. Maria, bada, guzia ta alde guzietatik garbia da: garbia gorputzean, garbia animan, garbia gogamen eta egite guzietan, iñork ukitu eztiona ta iñork egundo kutsutu eztuana. Mundu guziko eñiak, andikeriak, ondasunak, garbitasunaren ondoan, utsa dira Maria'rentzat, eta bere garbitasuna gordetzeagatik pozik guziak utziko ditu. Oñegatik, Jaungoikoa'k bere amatzat auturik zeukala aingeruak iragarri zionean, Maria izutu zan, bere garbitasunak andik kalterik izango ote

1931' garen urtean Ama Birjiñaren bederatziurtean abestu zuan abespatza

zuan bilduñez; eta bere garbitasuna osorik geldituko zala, au da, birjintasuna galdu gabe ama izango zala, jakin zuanean, orduan eman zuan bere baimena, arteraño ez. Garbitasunari izan zion maitetasuna alakoxe aundi ta ezin geiagorañokoa izanáu zan.

Baña Maria'ren maitetasun au Arantzazu'n oraindik obeto agiri dala dirudi. Bada bere agerpena egin zuan, goian, bakartasunean, arantzartean; onela guri, bide batez, garbiak izateko zer neurí artu biar ditugun, adirazi nai baligu bezela.

Lenengo, *goian* agertu zan, guri aditzera emanaz, garbiak izan nai badegu, gora, zerura, zuzendu biar ditugula gure otoitz eta eskariak, zeruko laguntza gabe iñor garbi ezin bizi ditekealako, Jakintsuak bere buruaz aitortzen duan bezela (1).

Gañera, *bakartasunean* agertu zan, garbiak izateko bíaña degula gaitz-uře edo pekatu-bidetatik alde egitea, guri adiraziaz, bada Espiritu Santuak dion bezela (2): *ařískuan dabilena, ařískuan bertan galduko da*.

Azkenik, *arantza artean* agertu zan, garbitasunaren lirio edeña aragiaren ildura ta laztasun artean bakańik gordetzen dala, guri adierazteko, Jaunak berak ere dionez (3): *Arantza artean lirioa bezela, alaxe da nere maitea...*

(1) *Sap.* VIII, 21.

(2) *Eccli.* III, 27.

(3) *Cant.*, II, 2.

Beraz, garbitasunaren birtute bikaña iritxi ta gordetzeko egin bear deguna da, Arantzazu'ko Ama Birjiñaren ispilu eder onetan begiratuaz, eskatu beti Jaunaren laguntza; aldegin pekatu-bide guzietatik, eta ukatu ta ilduratu gorputz eta animako zentzu eta almenak, eta gure buruaren gurari ta griña oker guziak.

Sartu bedi orain...

G E R T A K E T A

Kondairak(1) esaten digunez, badira neskatzak, beren garbitasuna Jaunari eskeñita, txiki-txikitatik Arantzazu'ra aldendu diranak. Gazte oyek, Liburu santuetan (2) aitatzen zaizkigun israeldar alaba jainkozale ayen antzera, edo, obeto esateko, neskatz on-garbi guzien irudi ta ispilu dan Ama Birjiñaren beraren antzera, txikitatik agur egiten zioten munduari, ta emen, eliz-ondoko geletan, beren egunak igarotzen zituzten, onela Andre Maria'ri garbitasunean eta beste birtute guztietan beren alegiñian jañaitzen ziotela.

Oyezaz gañera, ¿nork daki zenbat mutil gazte ta zenbat neska gazte atera diran Arantzazu'tik, munduko zorakeri ta gezuñezko atsegiñai bein betiko agur eginda, Jaungoikoarenak bakafik izateko asmo bero ta sendoz beterik? ¿Nork daki

(1) VIII'gn. atzalburuko, C) izkian.

(2) II *Machb.*, c. III, 19, 20; eta *Exodo* XXXVIII, 8.

beste zeinbat, munduan bizi biar zutenak ere atera diran, kristau on bati dagokion bizimodu garbian bizitzeko asmo berorik indarturik?

Onelakoak konta-eziñak dira, eta iritxi zuten grazia Arantzazu'ko Ama Birjiñari zor izan zioten.

Gu ere bada, orien antzera, gorde gaitzala garbi-garbi gorputzian eta animan, gero egunen batean bere arpegi edera zeruan ikusi dezagun.

Orain, bost bider...

SEIGAÑEN EGUNERAKO

G O G A R T E A

Arantzazu'ko Ama Birjiña ta arganako gure jayera.

Ama Birjiñarenganako gure jayera benetakoa izango bada, batez ere iru gauza egin bear ditugu:

Lenengo, ezagutu bera ondo, ezagutzen ez dan gauzarik ezin maitatu ditekela. Ama Birjiña ezagutu ezkeror, jakingo degu bera dala, Eliz-Gurasoen esanez, Jaungoikoaren eskuetako egiterik andiena ta mirarien itxaso ondogabea; ikasiko degu baita Jesus-ganako bidea ere, Bernardo Santuak dionez Jesus-gana Maria-gandik joan bear deguta; onela, azkenik, arkituko degu gure bizitza ta benetako zoriona. Maria obeto ezagutzeko, begira dezagun, batez ere, bere almen edo esku-bidea eta gizonakganako bere ontasun eta erukia,

bada egiteetan ikusten da obeto bakoitza nor dan.

Onela gure Andra Maria'ren garaitasun eta eskubide aundia ezagutu ezker, berez sortuko zaigu biotzean, beraganako jayerak bigarren eskatzen diguna; au da, azalduko degu gure jayera ori, ta Andre bedeinkatu au jaso ta goraltzen egiñalak egingo ditugu. ¿Nola ez, Jaungoiko ta gizonen Ama eta zeru-lurén Efégiña bera dalarik? Au, ordea, ezin dezakegu Ama Birjiña berarekin, orain Berbera gure begiz ikusten eztegulako: oregatik egin bear degu bere Irudian eta bere aukerako tokian. Ementxe omendu zuten gure aurreko asaba zañak Maria'ren izen goralgafia. Ementxe dei egiten zioten biotzetik Ama oni, bai ta beraren eskutik mesederik afigafienak iritxi ere. Guk ere ayen pausoak jañaitzen baldin baditugu, ¿bear degun laguntza ez aldegu eskuratuko bertan?

Azkenik, Maria'k eskatzen diguna, batez ere bere pausoak jañaitzea ta bere antzekoak izatea da. Ama batek bere antza duten seme edo alabak maiteago izaten ditu: oregatik guk, Ama ongile onen eruki ta laguntasuna gureganatzia nai bade-gu, jañaitu ditzagun bere pausoak. Bestela, bidez emango liguke berak, Jesus bere semeak judu gogorai eman zien ateleka: *Efi onek mingañez goraltzen nau, baña bere biotza nigandik uruti dago.*

Beraz, Maria'ri benetako jayera erakustea nai bade-gu, bere esanak zintzo egiteko asmoa arturik, iduritu dezagun Berak arantza gañetik esaten

digula, Apostoluak bezela: «Ene seme ta alaba maiteak, zuek neri atsegin eman nai badidazute, neretzat begiko izan nai badezute, jañaitu nere oñatzak, izan nere antzeko...»

Sartu bedi orain...

GERTAKETA

Arantzazu'ko Amak izan dituan maitaleak asko dira, eta beren maitasuna era askotara agertu izan diote; batzuek emaitz edo eskuera kutsi ugariakin, beste batzuek, eleizkizun aundi-edeñen bidez, eta beste batzuek beñiz, bidezkunde jayeratsuan, Bera ikustera etortzen zitzaizkaka.

Azkeneko oyen artean, Zegama eñiak egiten zuana oroigarria da. Arantzazu eñeta gero, ondo-rengo urteetan, Ama Birjiña Oñatin egon zan: oñegatik bitarte ortan lenago bezelako eñomeririk etzan egiten, beren biotzeko Ama gozoa an ikusterik etzeukatelako. Zegama'k, ordea, etzion utzi bere oitura zañari: urtero jañaitu zuan Arantzazu'ra etortzen, Ama Birjiña bertan egon balitz bezela. *Sindika*-etxeko atarian aldare bat antolatu, ta antxe egiten zuten beren eleizkizuna, eta onela, Arantzazu'ko Amari beren biotz-aguñia eginda gero, pozez beterik beren etxeetara biurtzen ziran. Oñ zein maitetsu ta zintzoki aintziñako zegamañak agertzen zioten Ama Birjiñari beren jayera bizia.

Guk ere, bada, Maria'ren laguntza ta eñukiak gereganatzia nai badegu, agertu dezayogun Berari

zaletasun aundi bat, eta batez ere bere antzekoak
izaten alegin dezagun.

Orain, bost bider...

ZAZPIGAÑEN EGUNERAKO

G O G A R T E A

*Arantzazu'ko Ama Birjiña bere
debotoen Laguntzailea.*

Maria'ren eskuetan utzi ditu Jaungoikoak grazi
ta laguntza guziak, eta Ama maite onen bitartez
gizonakgana igarotzea nai du: Eliz-Guraso santuak
ala erakusten digute.

Baña, egi onen agerkai bat nai duanak, nekatu
biar aundirik eztu; betor Arantzazu'ra, emen ikusi-
ko du ori guzia argiro azaldu ta egiztaturik. Jakob
Patriarka santuak amesetan ikusi zuan luřetik
zerurañoko eskalera miragañi ura bera dakusgula
emen dirudi, bada bere buru aña zeruko laño-
artean ezkutaturik eta bere oin sendoak luřeko
eřaietaraño sarturik dauzkan, Aloña-mendi onetan
agertu zitzaigun gure Ama; bere almen eřukitsua
zerutikoa dala eta noiznai luřera jetxi ta gizonen
eskabide guziak aditzeko ernai eta gertu dagoala,
adirazi nai baligu bezela. Alaxe da izan ere: Bera
da gaiso ta erien sendatzailea, atsekabetuen poza,
itxasoko ekaitz gogořen eztařitzařetik ainbeste
ařantzale ta ontzigizon kaia edo portura daramaz-

— 103 —

kiana, eta makiña bat negar-malko samin legortzen dituan zapi biguna. Au guzia zere begiz ikusi nai badezu, kristau maitea, irakuñi ezazu Arantzazu'ko Kondaira: an ikusiko dezu argi nola Ama maite onek lagundu izan dien beti bere debotoai, ta onela Beraganako zure jayera gero ta geyago piztuko da.

Sartu bedi orain...

GERTAKETA

Arantzazu'ko Amak bere debotoai dien erukia jakiña da. Baña bertako Fraileai batez ere ontasun au agertu izan die: oyei, bere mirabe autu eta etxeko seme kutunai bezela, berarizko maitasuna diela dirudi. Agerbidetzat, ona emen ondorengo mirari au.

Mila bosteun berogei ta bederatzigarango ne-guan, Arantzazu'ko Fraileak, iñora irten eziñik, jateko guziak aituta, ikusi ziran: ain elurte aundia izan omen zan. Baña beren Janari-zaia emen zeukaten. Gabon gaba zan: eta uste ta itxaropen osoa Ama Birjiñagan jañirik, urango eguneko otoitz eta abestiak egiten asi ziran, ta bereala artzai gazte ta alai baten idurian zeruko aingeru eder bat sartu zitzayen koruan, ogi ta bestelako jakiz beterik. Onela, Laguntzaile miraritsu onek bere seme zintzo ayek esturasun artatik atera zituan.

Orain, bost bider...

— 104 —

ZORTZIGAÑEN EGUNERAKO

G O G A R T E A

*Arantzazu'ko Ama Birjiña pekatarien
igeslekua.*

Noiztik eta nola dan Maria gizonen Ama, Ebanjelio santuak esaten digu (1).

Jesukristo gure Jaunak, mundu onetatik bestera igaro zanian, Gurutzean zinzilik zegoan lekutik zuzendu zituan bere begi erdi ilak bere Ama maiteagana, eta, Juan santua izentatuaz, esan zion: *Mulier, ecce filius tuus: Emakumea, oña or zure semea*. Ordu artatik da Maria gizon guzien eta pekatari gaixoen Ama, eta pekatariak ere aiezkeru Maria'ren semeak dira. Seme batek bere amagandik, ¿zer itxaron ez dezake?

Baña Maria, pekatarien Ama ez ezik, orain zeruan altsuagoa da, luñean bizi zanian baño; bada mundu onetan bizi zan bitartean bere buruagatik ere begiratu biar zuan, orain ordea ez. Orain ez dauka bere burua gorde beařík, gu baño: gure Ama da, pekatarien Ama da, ta beste ezeren ardurarik eztauka, gure animena baizik: ezerk bildur edo kezkarik ematen badio, gure animak bakařík ematen dio. Beraz, pekatari gaxoak beren gaiztakerietatik atera ta bide onera ekartzea ¿nola eztu

(1) *Joann.*, XIX.

naiko? Gizon guziak gorde ta zerura eramaten
 ¿nolako alegiñak ezditu egingo?.

Oregatik Eliz-Amak Maria'ri izeneder eta gozo
 oyek ematen diozka: Ama erukitsua, atsekabetuen
 poza, pekatarien babesa. Oregatik gure Buena-
 bentura santuak alaitu ta bizkortzen ditu pekata-
 riak esanaz: «Pekadari erukariak, zuen uste guzia
 jarri ezazute Maria'gan: berak kayara eramango
 zaituzte (1)»; eta oregatik, azkenik, Bernardo
 santuak esaten digu guziori: *Galdu degun grāzia
 bilatu dezagun, eta Maria'ren bitartez bilatu de-
 zagun* (2); onela bilatzen badegu, arkituko degun
 uste osoaz.

Emendik, ordēa, ikasbide okerik ez da atera
 biar. Eta zerua iristeko, gañerakoan nola nai bizi
 izan aŕen, Ama Birjiñari deitzia bakaŕik asko dala
 uste izatia, uste okera, itxaropen zoroa izango li-
 tzake. Onelakoai bidez esango lieke Ama Birjiñak,
 Jesus bere Jainko-Semeak beste bein esan
 zuanen antzera: *Ama, Ama, deitzen duten guziak
 eztira zeruan sartuko*.—Betoz pekatariak, bene-
 tan, beren gaiztekeriak uzteko asmo sendoz bete-
 rik, eta orduan izango da Maria, Ama erukitsua
 ta pekatarien igeslekua.

Sartu bedi orain...

(1) *In Sal.* 8.

(2) *Serm. de Aquaed.*

GERTAKETA

Euskaleñiko akelañe edo sorgin-batzañak, nola Arantzazu'ko Ama Birjiñaren eta Fraileen bitartez, garbitu ta goiberaturik gelditu ziran, añaeko egun batean esanik utzi degu. Baña azti ayen artean batzuek itxu ta gogofagoak ziran, eta misiolarien egiñalakgatik etziran on-biurtzen. Ekañi zituzten, bada, Arantzazu'ra bertara, ta emen, Ama Birjiña ikustean, aitortu zuten uraxe bera zala, Andre eder baten irudian, beren akelañeetan agertu ta euske-raz itzegiten ziena, esanaz: *Ene seme-alaba laz-tantxoak, lanbide zital ori utzi ezazute. Biurtu zaitezte Jaungoiko altsuagana, Kristau onak bezela: Jesukristo Egile ta Erosleagan eta aren Fede santuan siñistuaz, Eliz-Amak siñisteko agintzen duan bezela* (1).—Onela, azkenik, sorgin ayek, pekatarien babes eta iges-leku dan Arantzazu'ko Amaren añaean, beren aztikeri ta siñiste okeñak utzirik, biurtu ziran Fede santura.

Baña, Ama eñukitsu onen bitartez, zenbat beste onelako on-biurtze miragañi egin eztira? Zenbat eñukañi, deabruaren menpetasun gogofian zeudenak, moñontza lotsagañi artatik irtenda, kristau onen askatasun gozora etofñi eztira? Zenbat pekatarik beren pauso okeñak zeruko bide on-zuzenera aldatu ez dituzte?

(1) Luzur., «*Paran. cel.*», lib. II, n. 87.

Zuk, ere bada, kristau maitea, pekatuen arantza zofotzez zure anima zaurituta ikusteko zoritxañik inoiz izango bazendu, itzuli itzatzu orduan zure begiak Maria'gana, eta Arantza gañean dagoan Ama bigun au, ezin egon izango da zutzaz erukitu gabe.

Orain, bost bider...

BEDERATZIGAÑEN EGUNERAKO

G O G A R T E A

*Arantzazu'ko Ama Birjiña euskaldunen
Zaindaria.*

Bederatziurén onetan Arantzazu'ko Amari era askotara deitu diogu. Gaur, ezkenengo egun onetan, *Euskaldunen Zaindaria* dei egin gabe ezin utzi dezakegu. ¿Nundik datorkio, ordea, izen aurgure Amari? Begira. Andre ongile au Aloña'ko arantza-gañean agertu zanetik, bere laguntza ta erukia alde guzietara zabaltzen asi zan, ta arezkerro beti laguntza bera guri egiten jaraitu du, Bederatziurén onen iragoko egunetan ikusi degunez.

Egun oyetan argiro azaldu dan bezela, Ama ongile-arduratsu au: *Lenbizi*, gure Fedearen zaintzailea da, emengo akelañe ta aztikeriak ayendu ta ondatu ezkerro euskaldunen kristau-siñismena garbi ta sendo gorde izan dualako. *Bigañen*, gure itxaropena da, laguntasun eske joan zitzaizkan

erukañiak beren esturasun eta zoritxarretik atera izan ditualako. *Irugarren*, Jaungoikoaren eta gure arteko Pakegilea da, amoratuta bezela, alkarren kontra burukan zebiltzan euskal-anayak pakean ipiñi zitualako, eta Jaungoikoa, gurekin asafe darian, adiskidetutzen dualako. *Laugarren*, pekatarien igeslekua da, deabruaren menpetasun gogofian zeuden erukañi asko, moñontza lotsagañi artatik atera, ta kristau onen askatasun gozora ekañi ditualako, ta pauso galgañietan zebiltzan ainbeste ta ainbeste pekatari, bide on-zuzenean ipiñi ditualako. *Azkenik*, bere debotoen Laguntzalea da, gaiso eta erien senda-gaya, atsekabetuen poza eta ekaitz gogofen eztañitzañetik ainbeste arantzale ta ontzigizon kayara zuzen daramazkian itxasoko Izar argia dalako. Begira or Arantzazu'ko Ama Birjiña nor dan.

Orain bada, Aloña-gañetik onela Euskaleñiari begira, euskaldun guziak zaindu ta laguntzen, beti ernai ta arduratsu dagon gure Amari ¿ez aldago-kio *Euskaldunen Zaindari* izena? ¿Ondo irabazia ez al du izen ori, au guzia egin digun Ama laztan ofek?

Sartu bedi orain...

GERTAKETA

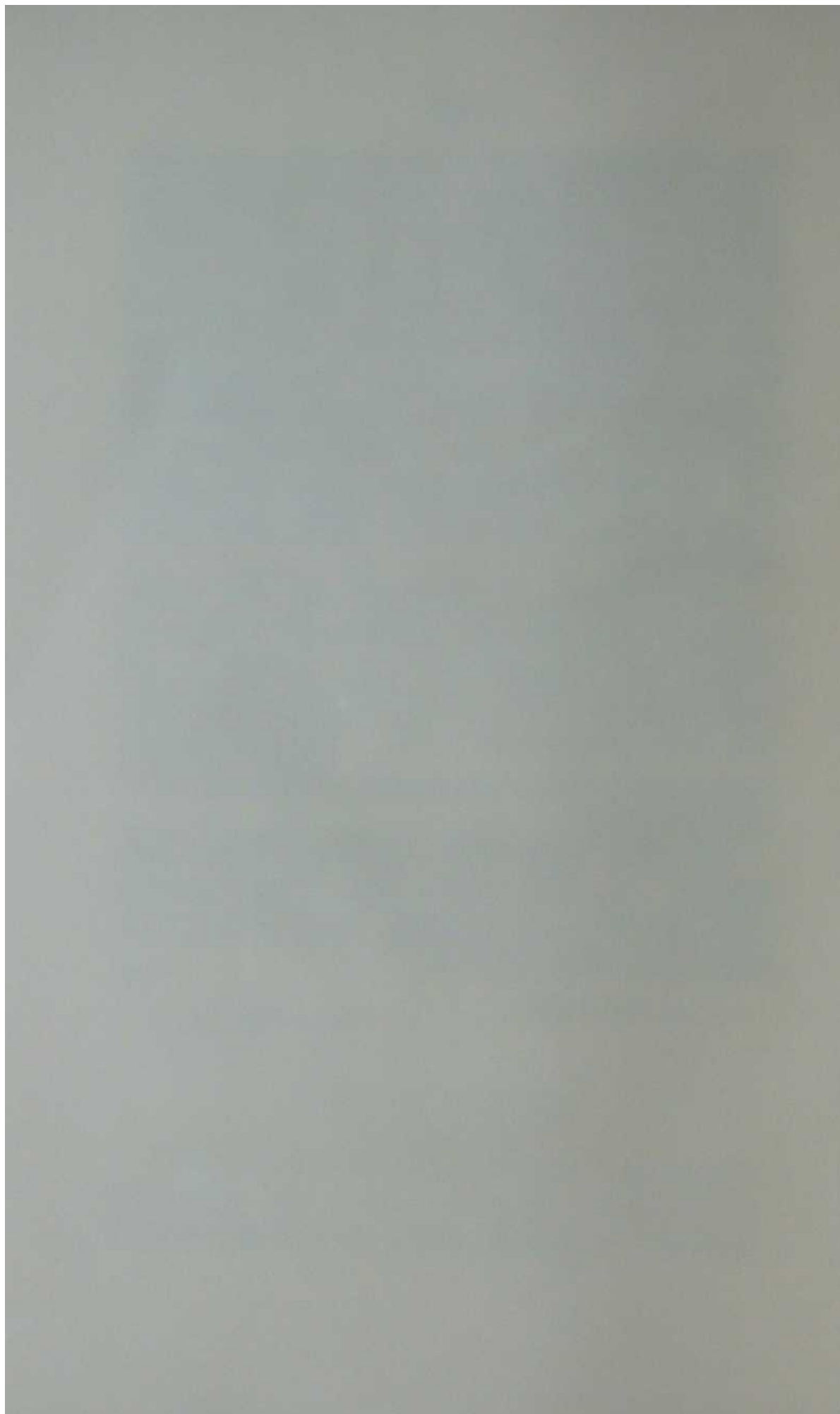
Guztiakin ongile dana, batez ere bere seme ta etxeakoakin izan oi da. Ofegatik, Arantzazu'ko Amaren laguntza ta erukia geyago ta ugariago

ikusi dituztenak bertako Fraileak dirala, zer esanik eztago. Oyek ere, ordea, beren aldetik, Maria'ren semerik zintzoenak izaten, beti egin dute alegiña, bera biotz-biotzez maitatuaz eta beraganako debozioa alde guzietara zabalduaz. Berari dagokion esker ona ta jayera agertu nairik, 1731-ko uztailaren 13'an Gazteiz'en egindako Fraile-Batzaŕean, Arantzazu'ko Andre Maria, Kantauri-baŕutiko beren Frailetxe guzien *Ama Zaindaritzat* autu zuten. Ordutik datorkigu aldeŕi ontan bizi geran Frantziskotaŕoi Arantzazu'ko Andre Mari onen Zaindaritza.

Gero, Gipuzkoa-probintziak ere, era oŕetan eta biziŕo, opa zuan beretzat Maria'ren babes au. Eman zituan onetarako biar ziran pausoak..., eta orain, azkenik, 1918'ko ilbeltzaren 23'an Aita Santuak eman zuan epaiaren bidez, Gipuzkoa guziak pozez beterik deitzen dio Andre ongile oni bere *Ama Zaindaria*.

Jaŕi zaitez bada, kristau maitea, Zaindari onen egapean, eta eska zaiozu aŕen zaindu zaitzala orain eta zure eriotz-orduan, gero zeruan bere arpegi edeŕa ikusi dezazun.

Orain, bost bider...

ARANTZAZU'KO AMA BIRJIÑARI

ABESTIAK

M. Letamendi.

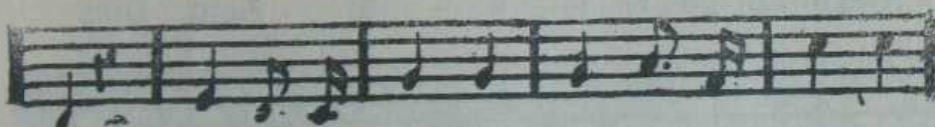
KANTAUREA

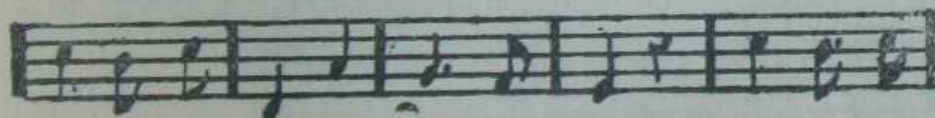
A- rantza- zu- ko

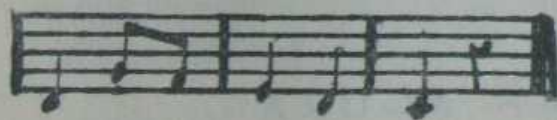
A- ma Bir- ji- ña Ze- ru- ko E- re gin aundi-

a Ken du pe- ka- tu da- nen a rantzak

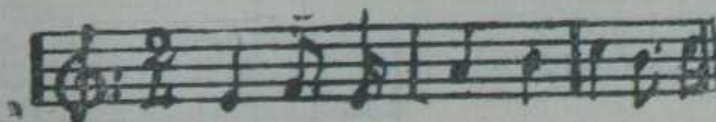

E-man Jau- na- ren gra- zi- a; E- man Jau-

na- ren gra- zi- a.

KANTARTEA

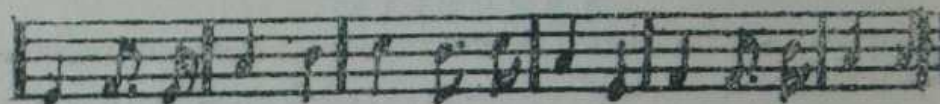

A- gur ze- ru- en e- derta

II

su- na A-fo-sa zu- ri go- ri- a,

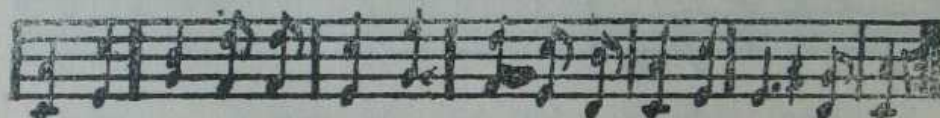
A-paindu- ri- en lo- re bi- ka-ñez Jaungoiko be-rak]

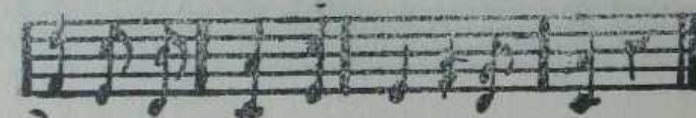
jan-tzi- a, A-rantza arte- an a- rantza ga-be

A-ran-tzan go- ra jai- ki- - al Agur Don-

ze- la gra-zi- az- ko- a Gra- zi- be-ra-ren jargoi- al

gra-zi be- ra- ren jar- goi- a. Aratzazuko...

AZKEN AGURĀ

M. Letamendi.

KANTAURĒA

A-gur, a- gur, a- gur Ma-

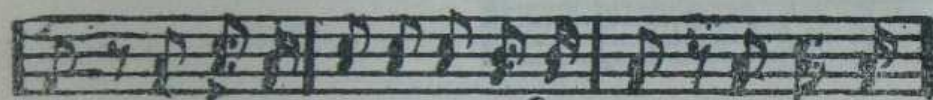
I I I

ri- a a- gur, a- gur guz-tiz gar-bi a. A- gur a-

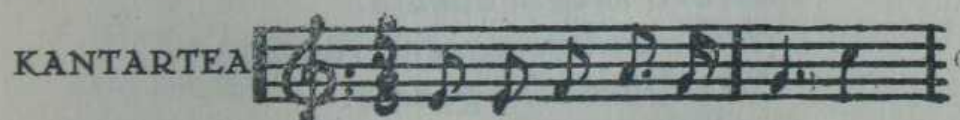
gur, a- gur Ma- ri- a a- gur, a- gur guztiz garbi-

a. A- gur, a- gur guztiz gar bi- a a- gur, a-

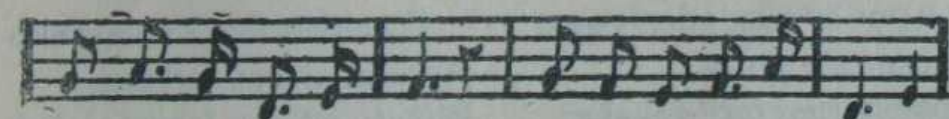

gur, guz-tiz gar-bi a.

KANTARTEA

Glo- ri- a taa-la- ban-tzak

A-ma Bir- ji- ña- ri A- rantza ren ga- ñe- an

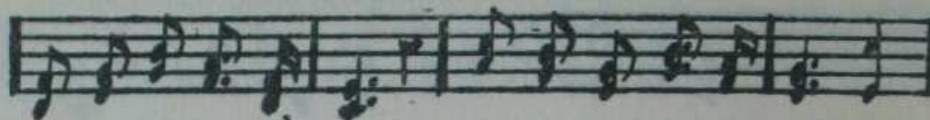

a- ager-tu za- na- ri; glo- ri- a ta a-la- ban-tzak

I V

Ama Bir-ji-ña ri A-rantza-ren ga-ñe-an

a-ger-tu za-na-ri a-rantza-ren ga-ñe-an

a-ger-tu za-na ri. Agur agur...

ARANTZAZUKO

*Arantzazuko Ama Birjiña
Zeruko Eregin aundia,
Kendu pekatu danen arantzak,
Eman Jaunaren grazia.*

1

Agur zeruen edertasuna
Afosa zuri gofia,
Apaindurien lore-bikañez
Jaungoiko berak jantzia,
Arantza artean arantza gabe
Arantzan gora jaikia!
Agur Donzela graziazkoa
Grazi beraren jargoia!

Arantzazuko...

2

Zure naia zan Aloña-pekko
Arkaitz artean jartzea,
Birtute ederen lorategi bat
Usai zerukoz betea;
Ortik lenengo alda zenduan
Mejikotañen lorea
Frai Zumañaga Indiatañen
Fede-erakusle trebea.

Arantzazuko...

V

3

Ortikan zaude Euskal-eriko
Seme gaxoen begira,
Gaur zure seme oien kontrako
Etsaiak ugari dira;
Zugana gatoz, Ama maitea,
Zure mantupe argira
Isuri zazu zeure indaia
Euskal biotzen erdira.

Arantzazuko...

Alta Arana, S. J.

AZKEN AGURA

*Agur, agur, agur, Maria,
agur, agur, guztiz garbia.*

1

Gloria ta alabantzak
Ama Birjiñari,
Arantzaren gañean
Agertu zanari.

Agur...

3

Ortxe ziñan agertu
Mutil artzaiari
Erukia artuta
Euskal-erriari.

Agur...

2

Zu zaitugu guk Ama,
Euskaldun errian
Laguntzale sendoa
Premia guztian.

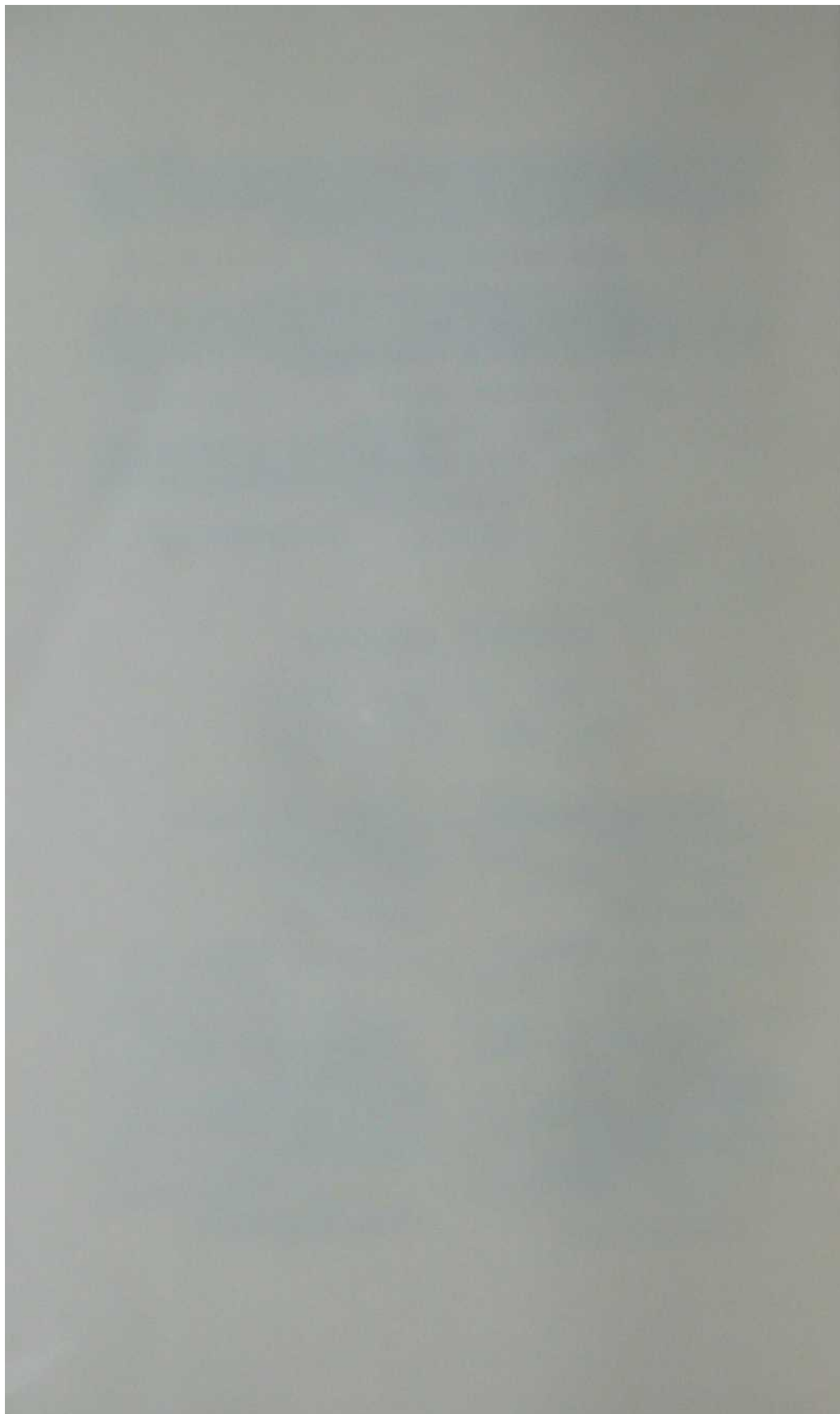
Agur...

4

Ekaitz gogor artean
Ta lafi aldian,
Zenbat gorde dituzu
Itxaso erdian!

Agur...

Felipe Arrese ta Beitia.

ARKIBIDEA

Kondaira

Orialdea

Itzaúrea.	5
Saíera	7
I ¡Ama Birjiña Arantza gañean! . . .	10
II Eleiza, Ostatua ta Frailetxea. . . .	13
III Eleiza ta Frailetxe beñiak.—Lenengo eřeketak eta ondorengo lanak.—An- dre Maria'ganeko debozioaren auře- rapenak	15
IV Kofradia	22
V Arantzazu'ko Ama Birjiña, bere debo- toen Laguntzalea	27
» A) Agiriko mirariak.	28
» B) Isiliko mirariak	33
VI Arantzazu'ko eřomeriak eta eřomesak	36
VII Arantzazu'ko eleizkizunak. —Barka- menak	52
VIII Arantzazu'ko Franziskotar argiak .	55
» A) — Aita Fraileak	55
» B) — Laneko Fraileak.	63
» C) — Emakume jainkozaleak . . .	64
IX Azken eřeketak	66
X Arantzazu beñia. — Arantzazu-zaleta- sunaren auřerapenak	69
Bukaera	76

Bederatziurēna

Arantzazu'ko Ama Birjiñaren Bederatzi- urēna.	81
--	----

Oñaldea

Lenengo egunerako gogartea: Bedera- tziurēna nola egin bear dan. . . .	84
Bigarēn egunerako gogartea: Arantza- zu'ko Ama Birjiña, gure Fedearen Zaintzalea.	88
Irugarēn egunerako gogartea: Arantza- zu'ko Ama Birjiña gure itxaropena .	91
Laugarēn egunerako gogartea: Arantza- zu'ko Ama Birjiña, Jaungoikoaren eta gure arteko pakegilea	93
Bostgarēn egunerako gogartea: Arantza- zu'ko Ama Birjiña, garbitasunaren ispilua.	96
Seigarēn egunerako gogartea: Arantza- zu'ko Ama Birjiña ta Beraganako gu- re jayera	99
Zazpigarēn egunerako gogartea: Aran- tzazu'ko Ama Birjiña bere debotoen Laguntzalea	102
Zortzigarēn egunerako gogartea Aran- tzazu'ko Ama Birjiña pekatarien iges- lekua	104
Bederatzigarēn egunerako g o g a r t e a: Arantzazu'ko Ama Birjiña, euskeldu- nen Zaindaria	107

Ama Birjiñari Abestiak

«Arantzazu'ko»	I
«Agur, agur».	II

